

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

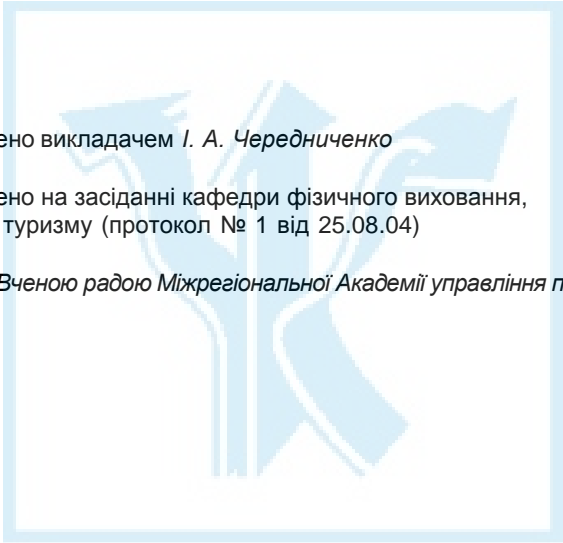
**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

**“ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ”**

**(для бакалаврів спеціальностей
“Фізичне виховання”, “Фізична реабілітація”)**

МАУП

Київ 2004

Підготовлено викладачем *І. А. Чередниченко*

Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання,
спорту та туризму (протокол № 1 від 25.08.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чередниченко І. А. Навчальна програма дисципліни “Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2004. — 28 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий підхід до навчання і виховання, зростаючі вимоги до підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту, від яких залежить рівень підготовки спортсменів і інших категорій населення, які мають бути здоровими незалежно від того, займаються вони спортом у секції чи самостійно. Минули ті часи, коли потрібні були фахівці, щоб правильно провести навчально-виховний або навчально-тренувальний процес і через деякий час на змаганнях побачити результати своєї роботи. Нині виникла потреба у фахівцях, які вміють самостійно організувати і провести дослідження, проаналізувати його результати, зробити висновки і в короткий термін скоригувати навчально-виховний чи навчально-тренувальний процес з метою підвищення спортивних результатів чи рівня фізичної підготовленості у фізичному вихованні.

Мета дисципліни “Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту” — навчити студентів:

- самостійно організовувати і проводити дослідження, правильно підбирати групу;
- визначати актуальність роботи, об’єкт, суб’єкт, предмет, теоретичне і практичне значення роботи;
- розробляти гіпотезу дослідження;
- визначати мету і завдання роботи;
- вибирати методи дослідження;
- опрацьовувати отримані результати за допомогою математичних методів;
- графічно оформлювати отримані результати;
- впроваджувати у практику отримані результати.

Дисципліну вивчають студенти, які навчаються за спеціальністю “Фізичне виховання” спеціалізацій “Організація управління фізичною культурою та спортом” і “Менеджмент туристичної діяльності”, а також за спеціальністю “Фізична реабілітація”.

Основними організаційними формами вивчення дисципліни “Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту” є лекції, семінарські та практичні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійних і контрольних робіт, а також контрольні заходи — колоквиум і залік.

Для засвоєння студентами програмного матеріалу передбачено індивідуальні завдання:

- підготовка рефератів;
- виконання навчальних завдань, які за змістом діяльності наближені до професійних (підбір групи для дослідження, самостійне проведення дослідження в навчально-виховному або навчально-тренувальному процесі і опрацювання результатів за допомогою методів математичної статистики та ін.);
- самостійна робота (вивчення літературних навчальних джерел, періодичних видань і виконання індивідуального завдання з науково-дослідницької теми з урахуванням інтересів, знань, вмінь та практичної діяльності студента).

Опанувавши дисципліну, студенти повинні

знати:

- поняття (гіпотеза, об'єкт, суб'єкт, предмет дослідження, теоретична і практична значущість дослідницької роботи);
- методику організації педагогічних досліджень;
- класифікацію спеціальних педагогічних методів дослідження;
- загальні вимоги до методів дослідження;
- типову схему педагогічного експерименту та педагогічного спостереження;
- контрольні тести для визначення та оцінювання рівня фізичної і технічної підготовленості;
- програми оцінювання фізичної підготовленості у фізичному вихованні і спорті;
- методи математичної статистики для опрацювання результатів дослідження;

вміти:

- правильно підібрати групу для дослідження;
- вибрати тему дослідження;
- зробити тематичний аналіз літературних джерел з теорії та методики фізичного виховання та спорту;
- визначити актуальність, мету, об'єкт, суб'єкт, предмет, теоретичне і практичне значення дослідження;
- визначити завдання дослідження;

- визначити методи дослідження і методику їх проведення;
- провести педагогічний експеримент чи педагогічне спостереження згідно з темою дослідницької роботи;
- опрацювати результати дослідження;
- проаналізувати експериментальні дані і зробити висновки за результатами дослідження;
- правильно та грамотно оформити літературний текст, табличний матеріал, малюнки, перелік посилань.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ”

№ пор.	Назва розділу і теми
	<i>I. Дослідження та його етапи</i>
	<i>II. Підготовка до дослідження</i>
1	Добір досліджуваних
2	Вибір методів дослідження
3	Методи отримання ретроспективної інформації
4	Методи збирання поточної інформації
5	Контрольні випробування — метод збирання поточної інформації
6	Анкетування як один з методів дослідження
7	Методи математичної обробки
8	Організація умов проведення дослідження
	<i>III. Проведення дослідження</i>
9	Педагогічний експеримент та особливості його проведення
10	Педагогічні спостереження та особливості їх проведення
	<i>IV. Літературно-графічне оформлення результатів дослідження</i>
	<i>V. Визначення і оцінювання підготовленості у різних категорій населення</i>
11	Методика визначення і оцінювання сили
12	Методика визначення і оцінювання гнучкості
13	Методика визначення і оцінювання швидкості
14	Методика визначення і оцінювання спритності
15	Методика визначення і оцінювання витривалості
16	Програми визначення і оцінювання підготовленості різних категорій населення

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ”

Розділ I. Дослідження та його етапи

Поняття дослідження. Різновиди дослідження: методична робота, науково-методична робота, науково-дослідницька робота. Відмінність методичної і науково-методичної роботи. Визначення науковості дослідження. Вимоги до наукової роботи. Визначення специфіки дослідження. Методика дослідження. Методи дослідження. Етапи дослідження, їх зв'язок. Завдання етапів дослідження та їх характеристика. Особливості аналізу літератури з теорії і практики фізичного виховання та спорту.

Література [1–3; 13; 19; 24]

Розділ II. Підготовка до дослідження

Актуальність вибраної теми. Вибір теми дослідження. Загальні положення, пов'язані з вибором теми дослідження. Актуальність теми. Зв'язок теми дослідження з загальним напрямком наукових інтересів. Вибір теми за власним бажанням. Спосіб конкретизації дослідження. Об'єкт, суб'єкт, предмет дослідження. Мета дослідження. Теоретичне і практичне значення роботи. Визначення оптимальної кількості завдань дослідження. Пошук назви роботи. Формулювання назви наукової роботи. Зв'язок назви роботи зі змістом. Гіпотеза та її різновиди: описувана і пояснювальна. Значення гіпотези для дослідження. Джерела розробки гіпотези. Теоретична і практична спроможність гіпотези. Робоча гіпотеза. План дослідження. Схема побудови плану дослідження. Щоденник дослідника і особливості його ведення.

Література [1–3; 13; 19; 24; 34]

Тема 1. Добір досліджуваних

Вплив особливостей педагогічного дослідження на добір досліджуваних. Контрольна група. Експериментальна група. Ви-

моги щодо добору досліджуваних. Типологічний відбір і його характеристика. Ставлення досліджуваних до наукової роботи. Зв'язок напрямку навчальної роботи і завдань дослідження з характеристиками типологічного відбору. Визначення ефективності нового методу дослідження. Спеціальні попередні дослідження. Шляхи зрівнювання початкових рівней. Зрівнювання на одній основі. Схема зрівнювання на двох і трьох основах. Максимальне зрівнювання характеристик. Закон великих чисел. Вибірковий метод в статистиці. Генеральна і вибіркова сукупність. Суцільне і несучільне дослідження і його характеристика. Основні вимоги до вибіркового зразка. Організація вибіркового дослідження. Механічний відбір. Варіанти проведення механічного відбору. Спосіб алфавітних списків і особливості його проведення. Спосіб лотереї та його зміст. Таблиця випадкових чисел і використання її на практиці. Зв'язок типологічного і механічного відборів. Перехресний спосіб організації експерименту. Об'єктивність результатів дослідження. Визначення оптимальної кількості досліджуваних. Загальні положення визначення оптимальної кількості досліджених. Способи визначення необхідної кількості досліджуваних. Особливості визначення обсягу вибірки за допомогою математичної формули. Визначення обсягу вибірки за допомогою таблиці достатньо великих чисел.

Література [1–3; 13; 19; 24]

Тема 2. Вибір методів дослідження

Особливості визначення методів дослідження. Методи організації навчально-виховної роботи в дослідних групах. Дослідні групи і їх різновиди: контрольна і експериментальна. Експериментальний метод організації навчально-виховної роботи і його особливості. Контрольний метод організації навчально-виховної роботи і особливості його проведення. Індивідуальний метод організації навчально-виховної роботи і особливості його проведення. Експериментальний і контрольний методи організації навчально-виховної роботи в порівняльному експерименті. Реальний педагогічний процес і індивідуальний метод організації навчально-виховної роботи. Загальна характеристика методів отримання ретроспективної інформації, методів збирання по-

точної інформації, методів математичної обробки. Зв'язок педагогічних методів дослідження. Загальні вимоги до визначення придатності методів дослідження.

Література [1–3; 13; 19]

Тема 3. Методи отримання ретроспективної інформації

Різновиди методів отримання ретроспективної інформації. Основна мета використання методів. Аналіз літературних джерел з теорії і практики фізичного виховання і спорту. Аналіз документальних матеріалів. Щоденники тренувань спортсменів і тренерів, їх аналіз. Результати змагань як один з об'єктів дослідження. Опитування як метод дослідження. Ефективність опитування. Сутність опитування. Різновиди опитування: бесіда, інтерв'ю, анкетування. Особливості проведення бесіди і інтерв'ю.

Література [1–3; 13; 19; 43]

Тема 4. Методи збирання поточної інформації

Різновиди методів збирання поточної інформації. Педагогічний аналіз і оцінка. Основний недолік аналізу і оцінки. Зв'язок аналізу і оцінки з іншими методами збирання поточної інформації. Хронометрування як самостійний метод дослідження. Сутність хронометрування. Загальна і моторна щільність уроку. Хронометрування видів діяльності учнів. Техніка хронометрування. Обробка протоколу хронометрування. Графічне зображення результатів хронометрування. Хронографування і особливості його проведення. Перевага способів хронометрування. Аналіз поточної навчальної документації. Регістрація техніки виконання вправ.

Література [1–3; 13; 19]

Тема 5. Контрольні випробування — метод збирання поточної інформації

Контрольні випробування у фізичному вихованні і спорті. Тест і контрольні вправи, тестування, результат тестування. Умовний розподіл тестів на групи. Тести, що визначають рівень за-

гальної фізичної і спеціальної підготовленості у будь-якому виді спорту. Тести, що визначають фізичний стан різних категорій населення. Застосування тестів у фізичному вихованні і спорті. Перевірка достовірності тестів. Розробка системи контрольних вправ. Вимоги до тестів і їх характеристика. Валідність тестів. Зовнішня і внутрішня валідність тестів. Способи визначення міри валідності. Порівняння з тестом-еталоном. Порівняння з об'єктивними показниками. Тест-критерій. Коефіцієнт валідності і його використання на практиці. Значення коефіцієнтів валідності. Загальні положення, які необхідно враховувати при розробці системи контрольних вправ. Залежність термінів проведення контрольних вправ від завдань дослідження і навчально-виховного процесу. Комбіновані тести і їх створення.

Література [1–3; 6; 9–14; 19; 36; 39; 42; 43]

Тема 6. Анкетування як один з методів дослідження

Загальна характеристика анкетування як методу отримання ретроспективної інформації і збирання поточної інформації. Види анкетування: за обсягом, за способом спілкування. Суцільне і вибіркоче анкетування. Особисте і заочне анкетування. Групове й індивідуальне анкетування. Поштове і роздавальне заочне анкетування. Особливості побудови анкети. Частини анкети: вступна, основна, демографічна. Вимоги до вступної частини. Основна частина і її зв'язок з завданням дослідження. Трьохступенева форма основної частини і її зміст. Призначення демографічної частини анкети. Класифікація демографічних питань: питання про факти, питання про мотиви. Умовні і безумовні питання про мотиви. Різновиди питань залежно від форми викладу: відкриті, закриті, напівзакриті, прямі і непрямі. Закриті діхотомічні питання і питання з віялом відповідей. Питання, що відображають зміст відповідей і моменти, які необхідно враховувати при їх розробці. Питання, які потребують кількісної оцінки і їх характеристика. Аналіз анкетування і оцінна шкала. Контрольні питання. Загальні правила, яким мають відповідати розроблені питання анкети. Перевірка анкет у пробному дослідженні.

дженні. Завдання перевірки. Зовнішні ознаки типових помилок. Варіанти типових анкет.

Література [1–3; 13; 19; 43]

Тема 7. Методи математичної обробки

Застосування методів математичної обробки у фізичному вихованні і спорті. Характеристика методу середніх величин. Основні етапи роботи за методом середніх величин. Правильний підбір групи. Однорідність і однотипність групи. Ранжування. Утворення варіаційного ряду. Знаходження основних характеристик варіаційного ряду: обсяг вибірки, середня арифметична характеристика, медіана, мода, дисперсія, середнє квадратичне відхилення, помилка середньої арифметичної, коефіцієнт варіації. Генеральна і вибіркова сукупність. Нормальний закон розподілу.

Характеристика методу кореляційного аналізу. Види взаємозв'язку: функційна і статистична залежність. Кореляційний взаємозв'язок. Кореляційне поле. Форми статистичної залежності: лінійна і нелінійна. Оцінка щільності взаємозв'язку. Коефіцієнт кореляції. Сильна, середня, слабка щільності взаємозв'язку. Спрямованість взаємозв'язку: пряма позитивна кореляційна статистична, зворотня негативна кореляційна статистична, їх характеристика. Зв'язок між двома дослідженими величинами відсутній.

Характеристика вибіркового методу. Пов'язані і непов'язані вибірки. Критерій Стьюдента. Різновеликі вибірки. Критерій t розрахунковий. Критичне значення, t табличне. Ступінь свободи. Надійність і рівень значущості. Статистично-достовірні і статистично-недостовірні різниці між двома вибірковими середніми арифметичними. Причини достовірних і недостовірних різниць між двома вибірковими середніми арифметичними.

Література [1–3; 5; 12–17; 19; 22; 23; 25; 27; 33; 34; 36; 39]

Тема 8. Організація умов проведення дослідження

Підготовка помічників експериментатора. Вимоги до помічників експериментатора. Роль помічників в дослідженнях з використанням декількох методів. Перевага і недоліки прове-

дення експериментальних занять експериментатором і помічниками. Дубльовані експерименти.

Оформлення документації. Перелік документів експериментатора: журнал-щоденник досліджень, протоколи досліджень і лікарсько-педагогічні картки досліджуваних. Мета ведення журналу-щоденника досліджень. Форма ведення журналу-щоденника.

Протоколи досліджень: індивідуальні й загальні. Форма індивідуальних і загальних протоколів. Призначення лікувально-педагогічних карток досліджень. Медична і педагогічна характеристика досліджуваних. Форма і зміст медичної частини картки. Застосування додаткової документації залежно від завдання і методів дослідження.

Організація умов проведення дослідження. Умови при проведенні повторних порівняльних експериментів. Підготовка обладнання, інвентарю і апаратури. Необхідність перевірки правильності показань інвентарю і апаратури, які мають тарировку. "Чіткість" вимірювань.

Література [1–3; 13; 19; 21; 36; 42]

Розділ III. Проведення дослідження

Тема 9. Педагогічний експеримент та особливості його проведення

Педагогічний експеримент як метод дослідження. Характерна риса педагогічного експерименту. Фактори ефективності педагогічного експерименту. Причинний і наслідковий експериментальні фактори. Характеристика супутних факторів. Різновиди супутних факторів: зрівнянні і спонтанні. Проблема контролю в педагогічному експерименті. Характеристика педагогічного фактору. Об'єкти вивчення в педагогічному експерименті. Завдання, які вирішуються за допомогою педагогічного експерименту. Диспаратність і її суть. Доказовість ефективності педагогічного експерименту.

Організація педагогічного експерименту. Перевірка на практиці результатів, отриманих під час педагогічного експерименту. Окремі й загальні педагогічні результати експерименту. Норма трива-

лості педагогічного експерименту. Схема побудови педагогічного експерименту. Початкові, проміжні і кінцеві дослідження.

Види педагогічних експериментів: за метою дослідження, за умовами проведення. Перетворювальний і констатований експерименти. Природний, модельний і лабораторний експерименти. Спосіб комплектування навчальних груп. Відкриті й закриті уроки. Абсолютний і порівняльний експерименти. Послідовний і паралельний порівняльний експерименти. Прямі, перехресні і багатофакторні паралельні експерименти. Визначення виду експерименту.

Література [1–3; 13; 19; 20; 34; 36; 43]

Тема 10. Педагогічні спостереження та особливості їх проведення

Педагогічні спостереження як метод дослідження. Переваги й недоліки педагогічного спостереження. Методологічні й організаційні складності педагогічного спостереження. Вимоги до дослідника при проведенні педагогічного спостереження. Об'єкти педагогічних спостережень. Залежність вибору об'єкта спостереження від завдань дослідження.

Умовне групування видів педагогічних спостережень: за об'єктом, за програмою, за стилем, за поінформованістю, за часом. Проблемні і тематичні педагогічні спостереження. Основні і розвідувальні спостереження. Включні і невключні спостереження. Відкриті і приховані спостереження. Періодичні і постійні спостереження. Системність у спостереженнях. Способи проведення спостереження та їх суть. Ефективність запису спостереження. Візуальне спостереження за технікою виконання вправ. Педагогічні спостереження з використанням протоколів і кінофільмів з відеозаписом.

Література [1–3; 13; 19; 20; 34; 36; 43]

Розділ IV. Літературно-графічне оформлення результатів дослідження

Основні правила виконання дослідницької роботи. Зовнішнє оформлення роботи. Загальні вимоги при виборі форми зобра-

ження матеріалу. Табличний матеріал і малюнки. Ілюстрований матеріал і літературний текст.

Літературний текст. Нумерація сторінок. Титульний лист. Вступ. Зміст роботи. Терміни і їх застосування. Використання словосполучень. Абзаци і перерахування. Посилання на авторів. Особливості оформлення посилань на дослідження зарубіжних авторів, померлих авторів. Використання цитат. Використання виносок. Скорочення. Числа. Дати. Знаки. Індокси. Одиниці вимірювань. Формули.

Табличний матеріал. Різновиди табличного матеріалу. Складові таблиці. Використання горизонтальних ліній. Основні правила складання таблиць. Випадки, коли не використовуються текстові заголовки.

Малюнки. Умовний розподіл малюнків на види: лінійні діаграми, площинні діаграми, схеми, фотографії. Основні вимоги до виконання лінійних і площинних діаграм. Застосування лінійних діаграм. Основні правила побудови графіків. Часовий графік. Основні правила побудови радіальних графіків. Многогранник розподілу. Гістограма. Стовпчикова діаграма. Складнотовпчикова діаграма. Секторна діаграма.

Список літератури. Вимоги до розміщення літературних джерел у списку літератури. Розміщення літератури вітчизняних і зарубіжних авторів.

Література [1–3]

Розділ V. Визначення і оцінювання підготовленості різних категорій населення

Тема 11. Методика визначення і оцінювання сили

Загальна характеристика сили як фізичної якості людини. Різновиди сили і їх характеристики: статична і динамічна, абсолютна і відносна, швидка і вибухова. Фактори, що зумовлюють силові можливості. Засоби вдосконалення сили. Методика розвитку сили. Вікова динаміка розвитку сили. Контроль силових можливостей. Тести для визначення і оцінювання сили різних категорій населення. Методика організації і проведення тесту-

вання на силу. Критерії оцінювання. Оціночні таблиці. Практичні рекомендації щодо підвищення рівня розвитку сили.

Література [4; 6–11; 14; 16–18; 20; 21; 26; 28–32; 35]

Тема 12. Методика визначення і оцінювання гнучкості

Загальна характеристика гнучкості. Фактори, від яких залежить прояв гнучкості. Засоби вдосконалення гнучкості. Методика розвитку гнучкості. Вікова динаміка природного розвитку гнучкості і контроль за її розвитком. Тести для визначення і оцінювання гнучкості різних категорій населення. Методика організації і проведення тестування на гнучкість. Критерії оцінювання. Оціночні таблиці. Практичні рекомендації щодо підвищення рівня розвитку гнучкості.

Література [4; 6–11; 14; 16–18; 20; 21; 26; 28–32; 35]

Тема 13. Методика визначення і оцінювання швидкості

Загальна характеристика швидкості як фізичної якості. Фактори, що зумовлюють прояв швидкості. Засоби вдосконалення швидкості. Методика вдосконалення швидкості ациклічних рухових дій, швидкості рухових реакцій, швидкості циклічних рухів. Вікова динаміка природного розвитку швидкості. Контроль розвитку швидкості. Тести для визначення і оцінювання швидкості різних категорій населення. Методика організації і проведення тестування на швидкість. Критерії оцінювання. Оціночні таблиці. Практичні рекомендації щодо підвищення рівня розвитку швидкості.

Література [4; 6–11; 14; 16–18; 20; 21; 26; 28–32; 35]

Тема 14. Методика визначення і оцінювання спритності

Загальна характеристика спритності. Фактори, що визначають спритність. Види координаційних здібностей. Засоби вдосконалення спритності. Вікова динаміка розвитку спритності. Контроль розвитку спритності. Тести для визначення і оціню-

вання спритності різних категорій населення. Методика організації і проведення тестування на спритність. Критерії оцінювання. Оціночні таблиці. Практичні рекомендації щодо підвищення рівня розвитку спритності.

Література [4; 6–11; 14; 16–18; 20; 21; 26; 28–32; 35]

Тема 15. Методика визначення і оцінювання витривалості

Загальна характеристика витривалості. Фактори, що зумовлюють витривалість людини. Різновиди витривалості: загальна, швидкісна, силова. Засоби виховання витривалості. Методика розвитку витривалості. Вікова динаміка природного розвитку витривалості та контроль за її розвитком. Тести для визначення і оцінювання витривалості різних категорій населення. Методика організації і проведення тестування на витривалість. Критерії оцінювання. Оціночні таблиці. Практичні рекомендації щодо підвищення рівня розвитку витривалості.

Література [4; 6–11; 14; 16–18; 20; 21; 26; 28–32; 35]

Тема 16. Програми визначення і оцінювання підготовленості різних категорій населення

Фізична підготовка і фізична підготовленість: спільне і відмінне. Комплекс тестів. Еквівалентність тестів. Оцінка і оцінювання. Стадії оцінювання. Таблиця очків. Програма визначення підготовленості (фізичної і технічної) і її необхідність у фізичному вихованні і спорті. Зміст програм, які використовуються для різних категорій населення, їх аналіз і оцінювання.

Література [4; 6–11; 14; 16–18; 20; 21; 26; 28–32; 35–42]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Тему для написання контрольної роботи студенти вибирають з наведеного далі переліку за власним бажанням. Відповідно до навчального плану студенти мають виконати контрольну роботу.

Для послідовного і чіткого викладу матеріалу потрібно скласти план роботи. Під час виконання роботи необхідно викорис-

товувати джерела, наведені в навчальній програмі і рекомендовані на лекціях, а також підручники за темою роботи.

Обсяг контрольної роботи має становити щонайбільше 15 сторінок формату А4. На сторінках потрібно залишати поля для заміток викладача. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, зазначити дату виконання і поставити підпис.

Після перевірки викладачем контрольної роботи і одержання позитивної оцінки студент допускається до заліку.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Записати назву теми контрольної роботи.
2. Пояснити актуальність вибраної теми.
3. Скласти план літературного огляду.
4. Визначити:
 - мету дослідження;
 - об'єкт;
 - суб'єкт;
 - предмет дослідження;
 - робочу гіпотезу;
 - теоретичне і практичне значення роботи;
 - завдання дослідження.
5. Визначити методи дослідження згідно з темою наукової роботи і пояснити вибір кожного з них.
6. Пояснити добір досліджуваних, якими методами користувалися і чому.
7. Варіанти літературно-графічного оформлення згідно з вибраною темою.
8. Список літератури, використаної при написанні наукової роботи, — щонайменше 15 джерел.

ТЕМИ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Особливості формування рухових навичок і вмій у дітей молодшого шкільного віку.
2. Особливості формування рухових навичок і вмій у дітей середнього шкільного віку.

3. Особливості формування рухових навичок і вмінь у дітей старшого шкільного віку.
4. Система фізичного вдосконалення запорізьких козаків.
5. Дослідження взаємозв'язку фізичної підготовленості і успішності у навчальні дітей молодшого шкільного віку (за даними тестування фізичної підготовленості і оцінок за навчальну чверть з фізичної культури).
6. Дослідження взаємозв'язку фізичної підготовленості і успішності дітей середнього шкільного віку (за даними тестування фізичної підготовленості і оцінок за навчальну чверть з фізичної культури).
7. Дослідження взаємозв'язку фізичної підготовленості і успішності дітей старшого шкільного віку (за даними тестування фізичної підготовленості і оцінок за навчальну чверть з фізичної культури).
8. Динаміка формування рухових навичок у дітей молодшого, середнього, старшого шкільного віку (за результатами здібностей дітей до управління своїми рухами в часі і просторі).
9. Дослідження особливостей розвитку рухових якостей у дітей 3–7 років.
10. Особливості методики виховання рухових якостей школярів різних вікових груп (порівнюються дві методики з розвитку однієї з фізичних якостей).
11. Методика виховання та тренування швидкості рухової реакції у дітей молодшого, середнього, старшого шкільного віку.
12. Дослідження динаміки розвитку загальної витривалості у віковому аспекті.
13. Методика виховання витривалості щодо роботи:
 - а) максимальної потужності; б) субмаксимальної потужності;
 - в) великої потужності; г) помірної потужності.
14. Методика виховання сили у дітей молодшого шкільного віку.
15. Методика виховання сили у дітей середнього шкільного віку.
16. Методика виховання сили у дітей старшого шкільного віку.
17. Дослідження розвитку сили у дітей дошкільного віку.
18. Фізичне виховання школярів різних вікових груп з надмірною вагою.
19. Особливості виховання швидкості у дітей залежно від віку.

20. Дослідження ефективності методики виховання почуття ритму.
21. Гнучкість і методика її виховання у школярів.
22. Особливості виховання спритності у дітей залежно від віку.
23. Дослідження взаємозв'язку між силою і вагою у дітей молодшого, середнього, старшого шкільного віку.
24. Вплив загартовуючих заходів на стан здоров'я школярів під час уроків фізичної культури.
25. Коловий метод тренування при вихованні: витривалості, сили, швидкості, спритності, гнучкості у дітей шкільного віку.
26. Фізичне виховання і режим дня школярів.
27. Фізична культура як засіб зміцнення здоров'я дітей в сім'ї.
28. Методика навчання школярів навичкам і вмінням самостійних занять фізичними вправами (скласти методiku навчання для паралелі класів).
29. Проблеми індивідуалізації навчання на уроках фізичної культури залежно від фізичної підготовленості.
30. Використання ігрового методу на уроках фізичної культури.
31. Вплив занять в фізкультурно-оздоровчих групах на показники фізичної підготовленості школярів.
32. Оцінювання фізичної підготовленості студентів вузів.
33. Особливості методики цілорічного проведення уроків фізичної культури на відкритому повітрі з учнями різних вікових груп.
34. Дослідження ефективності методики фізичного виховання дітей спеціальної медичної групи.
35. Особливості вдосконалення рухових навичок залежно від складності техніки і спортивної кваліфікації.
36. Особливості методики організації учнів на уроках фізичної культури.
37. Методика виховання правильної постави у дітей молодшого шкільного віку.
38. Сумісна робота школи і ДЮСШ в організації щоденних занять фізичною культурою і спортом з дітьми різного віку.
39. Організація і методика проведення шкільних змагань серед школярів молодшої, середньої, старшої вікових груп.
40. Система педагогічного контролю за процесом фізичного виховання учнів в загальноосвітній школі.

41. Організація фізичного виховання студентів вузів.
42. Фізичне виховання школярів різних медичних груп.
43. Особливості формування рухових навичок і вмій у дітей залежно від віку і змісту уроку.
44. Особливості фізичного виховання школярів з надмірною вагою.
45. Особливості організації фізичного виховання у групах подовженого дня дітей молодшого шкільного віку.
46. Проблеми фізичного виховання учнів в загальноосвітніх школах.
47. Методика організації учнів на уроках фізичної культури залежно від рівня фізичної підготовленості.
48. Особливості організації занять спортом з дітьми шкільного віку.
49. Ефективність проведення позакласної роботи з фізичного виховання з учнями I–XII класів.
50. Критерії ефективності уроку фізичної культури у школі.
51. Особливості фізичного виховання в школах-інтернатах.
52. Використання змагального методу на уроках фізичної культури з дітьми середніх, старших класів.
53. Особливості домашніх завдань з фізичної культури для учнів загальноосвітніх шкіл.
54. Засоби визначення і регулювання навантажень на уроках фізичної культури у школах залежно від віку учнів.
55. Виховання у школярів інтересу до систематичних занять фізичною культурою та спортом.
56. Лікувально-педагогічний контроль на уроках фізичної культури.
57. Дозування навантаження на уроках фізичної культури в загальноосвітній школі.
58. Застосування фізичних вправ з метою профілактики ожиріння у дітей.
59. Вплив самостійної роботи на уроках фізичної культури на рівень підготовленості учнів середніх і старших класів.
60. Особливості швидкісно-силових проявів рухової функції у школярів середніх і старших класів.
61. Дослідження фізичної підготовленості юнаків середнього і старшого шкільного віку.

62. Дослідження стрибкової витривалості учнів I–XII класів на уроках фізичної культури.
63. Дослідження рухової активності учнів загальноосвітньої школи.
64. Дослідження фізичної підготовленості випускників середніх загальноосвітніх шкіл.
65. Досвід проведення спортивних свят в загальноосвітніх школах.
66. Оцінювання фізичної підготовленості дівчат-випускниць середніх шкіл.
67. Особливості розвитку рухових якостей в учнів з низьким рівнем фізичної підготовленості.
68. Методика використання статичних вправ на уроках фізичної культури у старших класах загальноосвітньої школи.
69. Ефективність використання тренажерів для розвитку фізичних якостей школярів старших класів.
70. Вивчення передового досвіду вчителів фізичної культури м. Запоріжжя та області.
71. Дослідження загальної і моторної щільності різних за змістом уроків фізичної культури в різних вікових групах.
72. Ефективність застосування методів фізичного виховання залежно від віку школярів.
73. Вплив занять у фізкультурно-оздоровчих групах на показники фізичного розвитку дітей молодшого і середнього шкільного віку.
74. Закономірності розвитку і формування рухових навичок у школярів.
75. Фізична активність дитини як основний фактор мети фізичного виховання.
76. Дослідження фізичної підготовленості учнів молодшого шкільного віку.
77. Підвищення фізичної підготовленості юнаків-допризивників.
78. Педагогічні аспекти підвищення рухової підготовленості учнів старших класів.
79. Особливості організації фізичного виховання в сільських школах.
80. Дослідження рівня фізичної підготовленості школярів молодших, середніх, старших класів сільських шкіл.

81. Взаємозв'язок фізичної підготовленості з успішністю студентів вузів (за даними тестування і результатами сесії).
82. Дослідження фізичного розвитку учнів в загальноосвітніх школах.
83. Диференційний підхід при вихованні сили у дітей шкільного віку.
84. Самостійні заняття учнів з фізичної культури і їх вплив на стан здоров'я.
85. Взаємозв'язок фізичної підготовленості зі станом здоров'я учнів загальноосвітніх шкіл.
86. Ефективність застосування рухливих ігор на уроках фізичної культури з учнями молодшого шкільного віку.
87. Методика виховання спритності у дітей шкільного віку.
88. Особливості розвитку гнучкості залежно від віку.
89. Особливості розвитку координаційних здібностей у молодших, середніх, старших класах.
90. Зв'язок педагогічної майстерності вчителя з рівнем знань і вмінь з фізичної культури школярів.
91. Роль сім'ї у фізичному вихованні дітей.
92. Виконання домашніх завдань з фізичного виховання і їх вплив на рівень фізичної підготовленості школярів.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Дослідження і його різновиди.
2. Етапи дослідження та їх характеристика.
3. Особливості аналізу літератури з теорії і практики фізичного виховання та спорту.
4. Вибір теми дослідження.
5. Об'єкт, суб'єкт, предмет дослідження.
6. Мета дослідження, теоретичне і практичне значення роботи.
7. Визначення гіпотези дослідження.
8. План дослідження і його складання.
9. Щоденник дослідника і особливості його ведення.
10. Вплив особливостей педагогічного дослідження на добір досліджуваних.
11. Вимоги до добору досліджуваних.

12. Типологічний відбір і його характеристика.
13. Ставлення досліджуваних до наукової роботи.
14. Шляхи зрівнювання початкових рівней: зрівнювання на одній, двох і трьох основах.
15. Організація вибіркового дослідження.
16. Механічний відбір і варіанти його проведення: спосіб алфавітних списків, спосіб лотереї, таблиця випадкових чисел.
17. Визначення оптимальної кількості досліджуваних.
18. Особливості визначення методів дослідження.
19. Методи організації навчально-виховної роботи в дослідних групах і їх характеристика.
20. Зв'язок педагогічних методів дослідження.
21. Загальні вимоги до визначення придатності методів дослідження.
22. Різновиди методів отримання ретроспективної інформації.
23. Аналіз документальних матеріалів як один з основних методів отримання ретроспективної інформації.
24. Опитування як метод дослідження.
25. Різновиди опитування: бесіда і інтерв'ю, особливості їх проведення.
26. Різновиди методів збирання поточної інформації, особливості їх використання.
27. Педагогічний аналіз і оцінювання, недоліки і переваги використання цього методу дослідження.
28. Хронометрування як самостійний метод дослідження.
29. Хронографування і особливості його проведення.
30. Аналіз поточної навчальної документації.
31. Контрольні випробування у фізичному вихованні і спорті.
32. Умовний розподіл тестів на групи і їх характеристика.
33. Застосування тестів у фізичному вихованні і спорті.
34. Вимоги до тестів і їх характеристика.
35. Зовнішня і внутрішня валідність тестів.
36. Комбіновані тести і їх створення.
37. Загальна характеристика анкетування як методу отримання ретроспективної інформації і методу збирання поточної інформації.

38. Суцільне і вибіркоче анкетування.
39. Особисте і заочне анкетування, особливості його проведення.
40. Групове й індивідуальне особисте анкетування, особливості його проведення.
41. Поштове і роздавальне заочне анкетування.
42. Особливості побудови анкети.
43. Вступна, основна, демографічна частина анкети, їх характеристика.
44. Умовні і безумовні питання про мотиви.
45. Різновиди питань залежно від форми викладу: відкриті, закриті, напівзакриті, прямі й непрямі.
46. Загальні правила розробки питань для анкетування.
47. Перевірка анкет у пробному дослідженні.
48. Застосування методів математичної обробки у фізичному вихованні і спорті.
49. Характеристика методу середніх величин.
50. Характеристика методу кореляційного аналізу.
51. Характеристика вибіркового методу.
52. Роль помічників у дослідженнях з використанням кількох методів.
53. Переваги і недоліки проведення експериментальних занять експериментатором і помічниками.
54. Документи експериментатора й особливості їх ведення.
55. Організація умов проведення дослідження.
56. Педагогічний експеримент як метод дослідження.
57. Проблема контролю в педагогічному експерименті.
58. Організація педагогічного дослідження.
59. Перевірка на практиці результатів, отриманих під час педагогічного експерименту.
60. Схема побудови педагогічного експерименту.
61. Перетворювальний і констатований експерименти.
62. Природний, модельний і лабораторний експерименти.
63. Абсолютний і порівняльний експерименти.
64. Послідовний і паралельний порівняльний експеримент.
65. Прямі, перехресні і багатофакторні паралельні експерименти.
66. Визначення виду експерименту.

67. Педагогічні спостереження як метод дослідження.
68. Вимоги до дослідника при проведенні педагогічного спостереження.
69. Об'єкти педагогічних спостережень та їх вибір залежно від завдання дослідження.
70. Проблемні і тематичні педагогічні спостереження.
71. Основні і розвідувальні спостереження.
72. Включні і невключні спостереження.
73. Відкриті і приховані спостереження.
74. Періодичні і постійні спостереження.
75. Способи проведення спостереження, їх суть.
76. Основні правила виконання дослідницької роботи.
77. Загальні вимоги при виборі форми зображення матеріалу.
78. Літературний текст і вимоги до його оформлення.
79. Вимоги до розміщення табличного матеріалу і малюнків.
80. Загальна характеристика сили як фізичної якості людини.
81. Тести для визначення і оцінювання сили різних категорій населення.
82. Загальна характеристика гнучкості як фізичної якості людини.
83. Тести для визначення і оцінювання гнучкості різних категорій населення.
84. Загальна характеристика швидкості як фізичної якості людини.
85. Тести для визначення і оцінювання швидкості різних категорій населення.
86. Загальна характеристика спритності як фізичної якості людини.
87. Тести для визначення і оцінювання спритності різних категорій населення.
88. Загальна характеристика витривалості як фізичної якості людини.
89. Тести для визначення і оцінювання витривалості різних категорій населення.
90. Зміст програм, які використовуються для визначення і оцінювання підготовленості різних категорій населення, їх аналіз й оцінка.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Ашмарин Б. А.* Методика педагогических исследований в физическом воспитании. — Л., 1973. — 152 с.
2. *Ашмарин Б. А.* Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании. — М.: Физкультура и спорт, 1978. — 223 с.
3. *Бабанский Ю. К.* Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. — М.: Педагогика, 1982. — 192 с.
4. *Белов В. И.* Энциклопедия здоровья. Молодость до ста лет. — М.: Химия, 1994. — 400 с.
5. *Бешелев С. Д., Гурвич Ф. Г.* Математико-статистические методы экспертных оценок. — М.: Статистика, 1974. — С. 29–32.
6. *Благуш П. К.* Теории тестирования двигательных способностей. — М.: ФиС. — 120 с.
7. *Бондаревский Е. Я., Парнас В. П., Данилов Ю. Г.* К вопросу о статистическом распределении результатов физической подготовленности студентов // Теория и практика физической культуры. — 1975. — № 3. — С. 18–19.
8. *Булкин В. А., Иванов И. В.* Оперативная оценка готовности спортсмена к предстоящей тренировочной деятельности // Теория и практика физической культуры. — 1996. — № 6. — С. 40–45.
9. *Бриль М. С.* Отбор спортивных игр. — М.: Физкультура и спорт, 1980. — С. 47–49.
10. *Бубэ Х., Фэк Г., Трогаш Х.* Тесты в спортивной практике: Пер. с нем. — М.: ФиС, 1968. — 192 с.
11. *Волков В. М., Филин В. П.* Спортивный отбор. — М.: ФиС, 1983. — С. 25–39.
12. *Годик М. А.* Спортивная метрология: Учебник для институтов физической культуры. — М.: ФиС, 1988. — 192 с.
13. *Железняк Ю. Д., Петров П. К.* Основы научно-методической деятельности в физической культуре и спорте: Учеб. пособ. для студ. высш. пед. учеб. завед. — М.: Академия, 2002. — 264 с.
14. *Защиорский В. М.* Кибернетика, математика, спорт. — М.: ФиС, 1969. — С. 6–11.

15. *Защиорский В. М.* Основы спортивной метрологии. — М.: ФиС, 1979. — 152 с.
16. *Защиорский В. М., Бондаревский Е. Л., Петросян А. Н.* Проблема оценки спортивных достижений. — М.: ГЦОЛИФК, 1976. — С. 27–29.
17. *Защиорский В. М., Годик М. А., Ярмульник Д. А.* Теоретические основы и практические пути применения математических методов для оценки специальной физической подготовленности спортсменов // Теория и практика физической культуры. — 1968. — № 2. — С. 12–14.
18. *Кожин В. И.* Методика исследования физического развития и физической подготовленности молодежи. — Ростов н/Д, 1995. — 27 с.
19. *Костюкевич В. М.* Спортивна метрологія: Навч. посіб. для студ. фак. фіз. виховання пед. ун-тів. — Вінниця: ДОВ “Вінниця”, ВДПУ, 2001. — 183 с.
20. *Котешев В. Е.* Системно-аналитический подход к проблеме контроля за подготовленностью спортсменов // Теория и практика физической культуры. — 1996. — № 10. — С. 55–58.
21. *Круцевич Т. Ю.* Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания. — К., 1999. — 232 с.
22. *Масальгин Н. А.* Математико-статистические методы в спорте. — М.: ФиС, 1972. — С. 26–28.
23. *Математическая статистика в спорте / С. В. Начинская.* — К.: Здоровья, 1987. — 136 с.
24. *Научные исследования в массовой физической культуре / Т. Ю. Круцевич.* — К.: Здоровья, 1985. — 120 с.
25. *Начинская С. В.* Основы спортивной статистики. — К.: Выща шк., 1987. — 189 с.
26. *Организация спортивной тренировки / В. В. Петрова.* — К.: Здоровья, 1978. — 96 с.
27. *Основы математической статистики: Учеб. пособие для студ. ин-тов физ. культуры / Под общ. ред. В. С. Иванова.* — М.: ФиС, 1990. — 179 с.
28. *Платонов В. Н.* Подготовка квалифицированных спортсменов. — М.: ФиС, 1986. — 246 с.

29. *Платонов В. Н.* Теория и методика спортивной тренировки. — К.: Выща шк., 1986. — 265 с.
30. *Платонов В. Н.* Современная спортивная тренировка. — К.: Здоровья, 1980. — 336 с.
31. *Програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів (I–XI класи) // Директор школи.* — 2001. — № 11. — С. 6–26.
32. *Постанова про державні тести і нормативні оцінки фізичної підготовленості населення України.* — К., 1996. — № 80. — 31 с.
33. *Садовый А. Е., Садовая А. Л.* Математика и спорт. — М.: ФиС, 1985. — 192 с.
34. *Сергієнко Л. П.* Контрольні та курсові роботи з теорії та методики фізичного виховання. — Херсон: Наддніпрянська правда, 1997. — 70 с.
35. *Сергієнко Л. П.* Тестування рухових здібностей школярів. — К.: Олімп. л-ра, 2001. — 438 с.
36. *Смирнов Ю. И., Полевщиков М. М.* Спортивная метрология: Учеб. для студ. пед. вузов. — М.: Академия, 2000. — 232 с.
37. *Совершенствование технического мастерства спортсмена / Под общ. ред. В. М. Дьячкова.* — М.: ФиС, 1972. — 213 с.
38. *Сологуб Е. Б., Алфимов И. Н., Давиденко Д. Н.* Комплексная вероятностная оценка функциональной подготовленности спортсмена // Теория и практика физической культуры. — 1995. — № 7. — С. 53–54.
39. *Спортивная метрология: Учеб. для ин-тов физической культуры / Под ред. В. М. Зациорского.* — М.: ФиС, 1982. — 256 с.
40. *Теория спорта: Учебник / Под ред. проф. В. Н. Платонова.* — К.: Выща шк., 1987. — С. 48–69.
41. *Управление тренировочным процессом высококвалифицированных спортсменов / Под ред. В. А. Запорожанова, В. Н. Платонова.* — К.: Здоровья, 1985. — С. 27–38.
42. *Урбах В. Ю.* Статистический анализ в биологических и медицинских исследованиях. — М.: Медицина, 1975. — С. 38–49.
43. *Шиян Б. М.* Теорія і методика фізичного виховання школярів. — Тернопіль: Богдан, 2002. — 248 с. — Ч. 2.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту”	5
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	15
Послідовність виконання контрольної роботи	16
Теми для контрольних робіт	16
Контрольні питання	21
Список рекомендованої літератури	25

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *О. І. Маєвська*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП

Зам. № ВКЦ-1949

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП